

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 394

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

49. évfolyam
2006. december 30.

Tartalom

I Kötelezően közzéteendő jogi aktusok

- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács 1891/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés területén az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség cselekvéseinek többéves finanszírozásáról és az 1406/2002/EK rendelet módosításáról** ⁽¹⁾ 1

II Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező

Európai Parlament és Tanács

2006/961/EK:

- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi charta** ⁽¹⁾ 5

2006/962/EK:

- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról** 10

⁽¹⁾ EGT vonatkozású szöveg

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1891/2006/EK RENDELETE

(2006. december 18.)

a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés területén az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség cselekvéseinek többéves finanszírozásáról és az 1406/2002/EK rendelet módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A parti államok között megkötött egyes kétoldalú és regionális megállapodások – mint például az 1992-es helsinki és az 1976-os barcelonai egyezmény – a tengeri szennyezési események esetére kölcsönös segítségnyújtást írnak elő.
- (2) Az 1406/2002/EK rendelet ⁽³⁾ a tengeri biztonság magas, egységes és hatékony szintjének biztosítása és a hajók által okozott szennyezés megelőzése céljából létrehozta az Európai Tengerbiztonsági Ügynökséget (a továbbiakban: az ügynökség).
- (3) A közösségi vizeken történt közelmúltbeli balesetekre – különösen az „Erika” és a „Prestige” olajszállítók baleseteire – adandó válaszként az 1406/2002/EK rendeletet módosító 724/2004/EK rendelet az ügynökség számára új feladatokat jelöl ki a hajók által okozott szennyezés megelőzésére és a szennyezés elleni fellépésre.

⁽¹⁾ HL C 28., 2006.2.3., 16. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2006. szeptember 5-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. december 18-i határozata.⁽³⁾ HL L 208., 2002.8.5., 1. o. A legutóbb a 724/2004/EK rendelettel (HL L 129., 2004.4.29., 1. o.) módosított rendelet.

- (4) Az ügynökség igazgatási tanácsa a szennyezés megelőzése és a szennyezés elleni fellépés körében elvégzendő új feladatainak végrehajtása érdekében, 2004. október 22-én cselekvési tervet fogadott el az olajszennyezés elhárítását célzó készülségre és a szennyezés elleni fellépésre, amely meghatározza az ügynökségnek az olajszennyezés esetén történő fellépési tevékenységeit, és amelynek különösen az a célja, hogy biztosítsa az ügynökség rendelkezésére álló pénzügyi eszközök optimális felhasználását (a továbbiakban: a cselekvési terv).
- (5) A cselekvési terv meghatározása szerint az ügynökség szennyezés elleni fellépése az információs, az együttműködési és összehangolási, tevékenységekre vonatkozik és mindezeket túl a tagállamok számára történő művelati segítségnyújtásra azáltal, hogy előzetes kérelemre szennyezésmentesítő hajókat biztosít számukra az olajszennyezés és egyéb – például veszélyes és mérgező anyagok által okozott – szennyezések elleni küzdelem érdekében. Az ügynökség különös figyelmet fordít a legsérülékenyebbekként meghatározott területekre, a segítségre szoruló bármely más terület támogatásának sérelme nélkül.
- (6) Az ügynökség e területen kifejtett tevékenységei nem mentesíthetik a parti államokat azon kötelezettségük alól, hogy szennyezés esetére megfelelő fellépési mechanizmusokkal rendelkezzenek, és megfeleljenek a tagállamok vagy tagállamok csoportjai között e területen létező együttműködési megállapodásoknak. Tengeri szennyezés bekövetkezése esetén az ügynökség segítséget nyújt azon érintett tagállam(ok)nak, amelyek fennhatósága alatt a tisztítási műveleteket el fogják végezni.
- (7) A cselekvési tervnek megfelelően az ügynökség aktív szerepet játszik egy olyan központi műholdképes szolgálat kifejlesztésében, amely a felügyeletre, a szennyezés korai felismerésére és a szennyezésért felelős hajók azonosítására szolgál. Ez az új rendszer javítja az adatok elérhetőségét és a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés eredményességét.

- (8) Az ügynökség által a tagállamoknak nyújtandó kiegészítő eszközöket a 2001/792/EK, Euratom tanácsi határozattal ⁽¹⁾ a polgári védelmi segítségnyújtási beavatkozások terén – beleértve a véletlen tengeri szennyezést is – kialakított közösségi eljárás révén kell rendelkezésre bocsátani.
- (9) A cselekvési terv teljes mértékű végrehajtásának biztosítása, továbbá a hajók által okozott szennyezés megelőzésének és a szennyezés elleni fellépésnek a jelenlegi szennyezésgátló tevékenységek kiterjesztése általi megerősítése érdekében az ügynökség számára gondoskodni kell egy, különösen az ügynökségnek a tagállamok részére történő művelti segítségnyújtását finanszírozó, megvalósítható és költséghatékony rendszerről.
- (10) Ezért szükséges a szennyezés elleni fellépés és egyéb járulékos cselekvések területén az ügynökségre bízott feladatok finanszírozása érdekében a megfelelő pénzügyi biztonságról gondoskodni egy többéves kötelezettségvállalás alapján. A közösségi hozzájárulás éves összegeit a hatályban lévő eljárásokkal összhangban kell meghatározni.
- (11) A szennyezés elleni fellépésre fordítandó összegeknek a 2007-től 2013-ig tartó időszakot kell fedezniük, párhuzamosan az új pénzügyi tervvel.
- (12) Az ugyanezen időszakot fedező pénzügyi keretösszeg ezért a cselekvési terv végrehajtására szolgál.
- (13) E keretösszeget a legalacsonyabb szükséges összegnek kell tekinteni a hajók által okozott szennyezés elleni fellépésre vonatkozó, az ügynökségre bízott feladatok elvégzéséhez.
- (14) A kötelezettségek legjobb felosztása és a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés tekintetében előforduló változások figyelembevétele érdekében szükséges a cselekvések iránti különleges igények folyamatos figyelemmel kísérését biztosítani az éves pénzügyi kötelezettségek kiigazításának lehetővé tétele érdekében.
- (15) Az ügyvezető igazgató által készített jelentés alapján az ügynökség igazgatási tanácsának ezért évente felül kell vizsgálnia a költségvetési kötelezettségvállalásokat annak érdekében, hogy az ügynökség költségvetése tartalmazza a szükséges kiigazításokat. Az 1406/2002/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Cél

E rendelet meghatározza a Közösségnek az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség költségvetéséhez történő pénzügyi hozzájárulási részletes szabályait, a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés és az egyéb járulékos cselekvések területén az ügynökségre az 1406/2002/EK rendelet 2. cikke értelmében kijelölt új feladatok végrehajtása érdekében.

⁽¹⁾ HL L 297., 2001.11.15., 7. o.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „ügynökség”: az 1406/2002/EK rendelettel létrehozott Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség;
- b) „regionális megállapodások”: parti államok közötti kétoldalú és regionális megállapodások, amelyeket annak érdekében kötöttek, hogy tengeri szennyezési események során kölcsönösen segítséget nyújtsanak egymásnak;
- c) „olaj”: kőolaj bármely formájában, ideértve a nyersolajat, a fűtőolajat, az olajüledéket, a kőolaj maradékot és a finomított termékeket, az olajszennyezés elhárítását célzó készületekről, ellenintézkedésről és együttműködésről szóló 1990. évi nemzetközi egyezmény értelmében;
- d) „veszélyes és mérgező anyagok”: az olaj kivételével minden olyan anyag, amely tengeri környezetbe kerülve valószínűleg veszélyezteti az emberi egészséget, árt az élő erőforrásoknak és a tengeri élővilágnak, kárt okoz a tengeri környezet üdülési vagy egyéb jogszerű felhasználásában, a veszélyes és mérgező anyagok okozta szennyezés elhárítását célzó készületekről, ellenintézkedésről és együttműködésről szóló 2000. évi jegyzőkönyv értelmében.

3. cikk

Hatály

A Közösségnek az 1. cikkben említett pénzügyi hozzájárulását különösen a cselekvési tervben említett, valamint a következőkhöz kapcsolódó cselekvések finanszírozásának céljával utalják ki az ügynökségnek:

- a) a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés területén a legjobb gyakorlatok, a technológiák és innováció – például a hajók tartályürítése folyamatos figyelemmel kísérésének eszközei – gyűjtése, elemzése és terjesztése, valamint az azokra vonatkozó információ;
- b) együttműködés és összehangolás, valamint a tagállamoknak és a Bizottságnak nyújtott technikai és tudományos segítségnyújtás a vonatkozó regionális megállapodások tevékenységeinek keretében;
- c) művelti segítségnyújtás és a hajók által véletlenül vagy szándékosan okozott szennyezések esetén a tagállamok szennyezéscsökkentő cselekvéseinek kiegészítő eszközökkel – mint például készenléti szennyezéscsökkentő hajókkal és felszerelésekkel – kérelemre történő támogatása.

4. cikk

Közösségi finanszírozás

A 3. cikkben említett feladatok végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig tartó időszakra 154 000 000 EUR.

Az éves előirányzatokat a pénzügyi keret határain belül a költségvetési hatóság határozza meg. Ezzel kapcsolatban garatálni kell a tagállamoknak a 3. cikk c) pontja szerint járó műveleti segítségnyújtás szükséges összegét.

5. cikk

A létező kapacitások figyelemmel kísérése

Az ügynökség által a tagállamoknak nyújtott műveleti segítségnyújtás – mint például további szennyezésmentesítő hajók – követelményeinek meghatározása érdekében az ügynökség rendszeresen összeállítja az Európai Unió különböző régióiban rendelkezésre álló, szennyezések elleni – kereskedelmi és állami – fellépési mechanizmusok és fellépési kapacitások listáját.

6. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾ és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel⁽²⁾, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ összhangban a Bizottság és az ügynökség biztosítja, hogy az e rendelet alapján finanszírozott cselekvéseket végrehajtása során megvédjék a Közösség pénzügyi érdekeit a csalással, korrupcióval és egyéb jogellenes tevékenységekkel szemben, hatékony ellenőrzések és a jogosulatlanul kifizetett összegek beszedése, valamint – ha szabálytalanságokat állapítanak meg – hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók révén.

(2) Az e rendelet alapján finanszírozott közösségi cselekvések tekintetében a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének megsértése vagy egy szerződéses kötelezettségnek valamely cselekmény vagy mulasztás útján, egy gazdasági szereplő által történő megszegése, amelynek eredményeként az Európai Unió általános költségvetése vagy az Európai Unió által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének az indokolatlan kiadási tételek miatt.

(3) A Bizottság és az ügynökség saját feladatkörén belül külön-külön biztosítja a közösségi cselekvések e rendelet szerinti finanszírozása során a pénzeszközök optimális felhasználását.

⁽¹⁾ A Tanács 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1999. május 25-i 1073/1999/EK rendelete az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról (HL L 136., 1999.5.31., 1. o.).

7. cikk

Az 1406/2002/EK rendelet módosítása

Az 1406/2002/EK rendelet a következőképpen módosul:

a) A 10. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„l. e rendelet 15. cikk (2) bekezdésének g) pontjában említett jelentés alapján felülvizsgálja a k) pontban említett részletes cselekvési terv pénzügyi végrehajtását és a hajók által okozott szennyezés elleni fellépés területén az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség cselekvéseinek többéves finanszírozásáról szóló, 2006. december 18-i 1891/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (*) megállapított költségvetési kötelezettségvállalásokat. E felülvizsgálatot akkor kell elvégezni, amikor az ügynökség bevételeinek és kiadásainak a következő pénzügyi évről vonatkozó becslése az e rendelet 18. cikk (5) bekezdésében előírt módon elkészül.”

(*) HL L 394, 30.12.2006, p. 1

b) A 15. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„g) minden évben január 31-ig a Bizottság és az igazgatási tanács részére benyújt egy, az ügynökség szennyezés elhárítását célzó készülségre és a szennyezés elleni fellépésre vonatkozó részletes cselekvési tervének pénzügyi végrehajtásáról szóló jelentést, és naprakész áttekintést ad az e terv alapján finanszírozott cselekvések helyzetéről. Ezt a jelentést a Bizottság tájékoztatás céljából benyújtja az Európai Parlamenthez, a 2850/2000/EK határozat 4. cikkével létrehozott bizottságnak, valamint a 2001/792/EK, Euratom határozat 9. cikkében említett bizottságnak.”

8. cikk

Félideő értékelés

Legkésőbb 2010. december 31. a Bizottság, az ügynökség által szolgáltatott információ alapján, az Európai Parlament és a Tanács részére egy, az e rendelet végrehajtásáról szóló jelentést nyújt be. A jelentés – amelyet az ügynökség igazgatási tanácsa hatáskörének sérelme nélkül kell elkészíteni – a 2007. január 1-jétől 2009. december 31-ig tartó időszakra vonatkozó kötelezettségek és kiadások tekintetében tartalmazza a 4. cikkben említett közösségi hozzájárulások felhasználásának eredményeit.

E jelentés alapján a Bizottság, amennyiben szükséges rendelet módosítását javasolja a hajók okozta szennyezések – ideértve az olaj, illetve a veszélyes vagy mérgező anyagok által okozott szennyezéseket is – elleni küzdelem terén elért tudományos eredmények figyelembe vétele érdekében.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

J.-E. ENESTAM

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2006. december 18.)

a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi charta

(2006/961/EK)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az oktatás és képzés terén megvalósuló mobilitás szerves részét képezi a személyek szabad mozgásának, amely a Szerződés által védett alapszabadság, és egyik fő célkitűzése az Európai Unió által az oktatás és képzés terén folytatott tevékenységnek, amely a közös értékeken és a sokféleség tiszteletben tartásán alapul. A mobilitás nélkülözhetetlen eszköze az egész életen át tartó tanulás valódi európai térsége megteremtésének, a foglalkoztatottság előmozdításának és a szegénység csökkentésének, valamint az aktív európai polgárság támogatásának.
- (2) A mobilitás közelebb hozza egymáshoz a polgárokat és javítja a kölcsönös megértést. Előmozdítja a szolidaritást, az eszmecserét és az Európát alkotó különböző kultúrák jobb megismerését; így a mobilitás előmozdítja a gazdasági, társadalmi és regionális kohéziót.

- (3) Az oktatási és képzési célú európai mobilitás és cseretevékenység fokozása, valamint a munkavállalók mobilitásának 2006-os európai évéhez hasonló események kulcsfontosságú szerepet játszanak annak a lisszaboni célkitűzésnek a megvalósításában, hogy Európa 2010-re a leginnovatívabb és legversenyképesebb tudásalapú gazdasággá váljon.

- (4) Az oktatási és képzési célú mobilitás EU-n belüli jobb keretfeltételeinek megteremtése elő fogja segíteni a tagállamokban a munkahelyteremtés, a fenntartható fejlődés, valamint a kutatás és innováció szempontjából elsődleges jelentőségű tudásalapú gazdaság megvalósításához való hozzájárulást.

- (5) Az európai oktatási és képzési rendszerek minőségének és eredményességének javítása érdekében az EU-n belüli mobilitás fokozott támogatására van szükség valamennyi érdekelt fél részéről, beleértve a hatóságokat is.

- (6) A tanulók, szakképzésben részt vevők, önkéntesek, tanárok és oktatók Közösségen belüli mobilitásáról szóló, 2001. július 10-i 2001/613/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás ⁽⁴⁾ volt az első olyan ajánlás, melynek célja a mobilitást ösztönző közösségi fellépés elősegítése volt.

- (7) A Bizottság által azon ajánlás III. pontjának a) alpontjával összhangban felállított szakértői csoport munkája és az ajánlást követő első jelentés kimutatta ugyan, hogy az oktatási és képzési célú mobilitás tekintetében mind nemzeti, mind európai szinten haladás figyelhető meg, de

⁽¹⁾ HL C 88., 2006.4.11., 20. o.

⁽²⁾ HL C 206., 2006.8.29., 40. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. szeptember 26-i véleménye (a Hivatalos lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. december 18-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 215., 2001.8.9., 30. o.

- arra is rámutatott, hogy nemcsak a mobilitás mennyiségi fokozására kell összpontosítani, hanem mindenekelőtt annak minőségén kell javítani.
- (8) Ezt a célt egyebek között egy ajánlás formájában megfogalmazott mobilitásminőségi charta elfogadásával lehet ösztönözni, mely önkéntes alapon követendő elveket állapít meg ezen a területen.
- (9) Az európai mobilitásminőségi chartának (a továbbiakban: a charta) figyelembe kell vennie a fogyatékkal élő emberek sajátos szükségleteit és a hátrányos helyzetű csoportokat is.
- (10) A chartának segítséget kell nyújtania a tanulmányi cserék számának növeléséhez, az oktatási vagy képzési időszakok, illetve a címek és diplomák elismerésének megkönnyítéséhez, valamint ahhoz, hogy az együttműködés javítása és erősítése érdekében kölcsönös bizalom alakuljon ki az illetékes hatóságok, szervezetek és a mobilitásban érintett valamennyi érdekelt fél között. Figyelmet kell fordítani a kölcsönök, ösztöndíjak és szociális biztonsági juttatások átutalhatóságára.
- (11) A charta célja az, hogy kiegészítse, nem pedig hogy helyettesítse az Erasmus Iránytű egyes rendelkezéseit.
- (12) A hatóságok valamennyi diák és képzésben részt vevő személy, származási és befogadó ország mobilitásban érintett hatóságai, szervezetei vagy más érdekelt felek számára könnyen és a címzettek saját nyelvén hozzáférhetővé teszik a chartát, amelyet alapvető referenciadokumentumként kell kezelni.
- (13) A külföldi tartózkodás haszna nagyban függ a gyakorlati intézkedések minőségétől: a tájékoztatástól, az előkészítéstől, támogatástól, és a résztvevők által a tanulmányok és az oktatási időszakok során szerzett tapasztalatok és diplomák elismerésétől. Az érintett személyek és szervezetek gondos tervezéssel és megfelelő értékeléssel jelentősen javíthatnak a külföldi tartózkodás minőségén.
- (14) Az Europass⁽¹⁾ az átláthatóság és az elismerés fejlesztésének rendkívül hasznos eszköze a mobilitás elősegítése érdekében.
- (15) Kívánatos, hogy az ebben a chartában meghatározott elvek ne csak kifejezetten a külföldi tartózkodás időtartamára kerüljenek alkalmazásra, hanem az azt megelőző, illetve azt követő időszakokra is.
- (16) A kiutazás előtt tanulmányi tervet kell készíteni. A résztvevők általános felkészítésére is szükség van, különös tekintettel a nyelvi felkészülésre. Ehhez az illetékes hatóságoknak és szervezeteknek segítséget kell nyújtaniuk.
- (17) Minden igazgatási és pénzügyi kérdést, például azt, hogy milyen pénzügyi támogatás áll rendelkezésre, ki állja a költségeket, valamint a biztosítási fedezetet a fogadó államban, kiutazás előtt tisztázni kell.
- (18) A külföldön töltött időt illetően a mobilitás minősége javítható azáltal, hogy programokat, például mentorálást szerveznek a résztvevőknek.
- (19) A fogadó országban elvégzett bármely kurzus vagy képzés tartalmának, illetve időtartamának részletes és világos leírása elő kell, hogy segítse a hazatérést követően azok elismerését.
- (20) Az átláthatóság és a jól működő adminisztráció megkívánja az érdekelt felek egyértelmű meghatározását a mobilitási program egyes fázisaiban és a program során végzett tevékenységekben.
- (21) A külföldi tartózkodás általános minőségének biztosítása érdekében kívánatos, hogy valamennyi uniós polgár számára biztosítsák a munkavállalók szabad mozgásának jogát, illetve hogy a chartában meghatározott elveket és a vonatkozó ajánlásokat a tanulmányi célú vagy a szakmai fejlődés céljából létrejövő külföldi tartózkodás minden típusa esetében a lehetőségekhez mérten alkalmazzák. Ezek többek között a következők: oktatás és képzés; formális vagy informális tanulás, beleértve az önkéntes tevékenységet és projekteket; rövidebb vagy hosszabb időtartamú külföldi tartózkodás; iskolai, felsőoktatás keretein belüli és munkahelyi tanulás; az egész életen át tartó tanulóssal összefüggő intézkedések.
- (22) A mobilitási tevékenységek sokszínűségére és időtartamuk változatosságára való tekintettel a tagállamok a charta megvalósítását körülményeikhez, vagyis konkrét helyzetekhez és programokhoz igazíthatják. A tagállamok egyes pontokat kötelezővé tehetnek, míg másokat szabadon választhatónak tekinthetnek.
- (23) Mivel ezen ajánlás céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az ajánlás léptéke és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az ajánlás nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

AJÁNLJA, HOGY A TAGÁLLAMOK:

1. fogadják el az ajánláshoz csatolt chartát, mint a személyes és szakmai előmenetelt elősegítő eszközt, és népszerűsítsék annak használatát;
2. az ajánlás elfogadását követő második évtől kezdődően tegyenek jelentést erről és valamennyi, a mobilitás elősegítése érdekében, különösen annak minőségi szempontjaival kapcsolatban az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogramhoz nyújtott nemzeti hozzájárulásaikban hozott kiegészítő intézkedésről;

(1) A képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 390., 2004.12.31., 6. o.).

3. a továbbiakban is fokozottan működjenek együtt az uniós polgárok mobilitását befolyásoló valamennyi közvetlen és közvetett akadály felszámolása céljából;
 4. polgáraik oktatási és képzési szintjének javítása érdekében biztosítsák az oktatási és képzési célú mobilitáshoz szükséges támogatást és megfelelő infrastruktúrát;
 5. hozzanak meg minden szükséges lépést a mobilitás ösztönzése érdekében annak biztosítására, hogy minden vonatkozó információ könnyen érthető és mindenki számára elérhető legyen, például a mobilitásról szóló bevezető útmutatók vagy a támogató szervezetek felsorolásának közzététele által, valamint javítsák a mobilitás feltételeit.
2. folytassa az együttműködést a tagállamokkal és a társadalmi partnerekkel annak érdekében, hogy az ajánlásban javasolt intézkedések végrehajtásával kapcsolatos hasznos információk és tapasztalatok cseréjét lehetővé tegye;
 3. az érintett hatóságokkal szoros együttműködésben oktatási és képzési célokból alakítsa ki vagy fejlessze tovább a mobilitásra vonatkozó, nemek szerint lebontott statisztikai adatok gyűjteményét;
 4. tekintse úgy, hogy az ajánlás a 2001/613/EK ajánlásával egységet képez, így foglalja bele az abban előírt kétévenkénti jelentést az Oktatás és képzés 2010 című munka-program általános jelentéseibe.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

1. a nemzeti irodák és más, a képzés, oktatás és mobilitás területén működő szervezetek körében ösztönözze a charta használatát;

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

J.-E. ENESTAM

MELLÉKLET

EURÓPAI MOBILITÁSMINŐSÉGI CHARTA

BEVEZETÉS

A mobilitás, melynek ügyét a 2000. évi mobilitási cselekvési terv ⁽¹⁾ és a tanulók, szakképzésben részt vevők, önkéntesek, tanárok és oktatók Közösségen belüli mobilitásáról szóló, 2001. július 10-i 2001/613/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás ⁽²⁾ karolta fel, mindig is nagy jelentőséggel bírt az érdekeltek számára. Az ajánlás széles területet ölelt fel, számos fontos, mobilitással kapcsolatos kérdéssel foglalkozott, és mindazoknak szólt, akiknek hasznára válhat a külföldi tanulmányokkal töltött idő (legyen az formális vagy informális tanulás), beleértve a diákokat, tanárokat, oktatókat, önkénteseket és képzésben résztvevőket. A „Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásmínőségi charta” című, 2006. december 18-i 2006/961/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás ⁽³⁾, melynek a charta szerves részét képezi, ugyanolyan széles területet ölel fel, azonban a mobilitás minőségi aspektusára összpontosít egy, az első ajánlást követően felállított szakértői csoport javaslata alapján. Segítenie kell azt biztosítani, hogy a résztvevők kedvező tapasztalatokra tegyenek szert mind a fogadó országban, mind visszatértük után hazájukban.

A charta fiatalok vagy felnőttek formális vagy informális tanulási céllal, és a személyes, illetve szakmai előmenetel érdekében vállalt külföldi tartózkodása esetében alkalmazandó iránymutatással szolgál. Azzal a céllal készült, hogy a tagállamok nemzeti sajátosságait figyelembe vevő, hatáskörüket tiszteletben tartó alapvető referenciadokumentumként szolgáljon. Hatályát és tartalmát hozzá lehet igazítani a külföldi tartózkodás időtartamához és a különböző oktatási, képzési és ifjúsági tevékenységek sajátosságaihoz, valamint a résztvevők szükségleteihez. Bár elsősorban a tanulmányi célú külföldi tartózkodással foglalkozik, ez az iránymutatás hasznos szerepet tölthet be egyéb mobilitástípusok, pl. a munkavállalás céljából megvalósuló külföldi tartózkodás esetében is.

1. Információ és iránymutatás

Biztosítani kell, hogy a potenciális jelentkezőknek a külföldi tartózkodás lehetőségeit és feltételeit illetően megbízható, mindenki számára egyformán elérhető információs és iránymutató források álljanak rendelkezésére minden szinten. Többek között egyértelmű információkat kell rendelkezésre bocsátani az e chartában szereplő pontok teljes köréről, a küldő és fogadó szervezetek szerepéről és feladatairól, továbbá a különböző oktatási és képzési rendszerekről.

2. Tanulmányi terv

Mielőtt bárki is oktatási vagy képzési célú külföldi tartózkodásra indul, a nyelvi felkészültséget tekintetbe vevő tanulmányi tervet kell készíteni, amelyet az érintett felek mindannyian elfogadnak, beleértve a küldő és a fogadó szervezeteket, valamint a résztvevőket. A tanulmányi terv különösen fontos a hosszú távú mobilitás esetében, de hasznos lehet a rövid távú mobilitás esetében is. A tervnek ismertetnie kell a célkitűzéseket és a várt tanulmányi eredményeket, valamint azt, hogy ezeket hogyan lehet elérni és megvalósítani. A tanulmányi terv bármilyen jelentős módosítását az összes félnek el kell fogadnia. A tanulmányi terv készítésekor figyelembe kell venni a hazatérés utáni visszailleszkedés és az értékelés kérdéseit is.

3. Személyre szabott mobilitás

Az oktatási vagy képzési céllal vállalt külföldi tartózkodásnak, amennyire csak lehet, illeszkednie kell a személyes tanulmányi előmenetelbe, összhangban kell lennie a résztvevő készségeivel és motivációjával, és ezeket fejlesztenie kell, illetve ki kell egészítenie.

4. Általános előkészítés

Ajánlatos, hogy a résztvevők előzetes felkészítésben részesüljenek, melynek a résztvevők konkrét szükségleteihez kell igazodnia. A felkészítésnek az igényeknek megfelelően ki kell terjednie nyelvi, pedagógiai, adminisztratív, jogi, személyes és kulturális aspektusokra, valamint pénzügyi tájékoztatásra is.

⁽¹⁾ A Tanács és a tagállamok kormányát a Tanács ülésén képviselők 2000. december 14-i állásfoglalása a mobilitási cselekvési tervről (HL C 371., 2000.12.23., 4. o.)

⁽²⁾ HL L 215., 2001.8.9., 30. o.

⁽³⁾ Lásd e Hivatalos Lap 5. oldalát.

5. A nyelvi szempontok

A nyelvtudás fontos a hatékony tanuláshoz, a kultúraközi kommunikációhoz és a befogadó ország kultúrájának jobb megértéséhez. A résztvevőknek, illetve küldő és fogadó szervezeteinek különös figyelmet kell fordítaniuk a megfelelő nyelvi felkészülésre. Amennyiben lehetséges, a mobilitással kapcsolatos rendelkezéseknek ki kell terjedniük a következőkre:

- kiutazás előtti nyelvi felmérés, illetve – adott esetben – lehetőség nyelvkurzusok végzésére a fogadó ország és/vagy a tanítás nyelvén, amennyiben eltérőek;
- a fogadó országban: nyelvi segítségnyújtás és tanácsadás.

6. Logisztikai segítségnyújtás

Szükség esetén a résztvevőknek megfelelő logisztikai segítséget kell nyújtani. Ez a következőket foglalhatja magában: utazásszervezéssel kapcsolatos információszolgáltatás és segítségnyújtás, biztosítások, tartózkodási és munkavállalási engedély, társadalombiztosítás, a kormányzati ösztöndíjak és kölcsönök származási országból a fogadó országba való átteljesíthetősége, szállás, illetve bármely egyéb gyakorlati kérdés, beleértve a tartózkodás szempontjából releváns, felmerülő biztonsági kérdéseket is.

7. Mentorálás

Kívánatos, hogy a fogadó intézmény (oktatási intézmény, ifjúsági szervezet, vállalat stb.) olyan programokat szervezzon, mint a mentorálás, azért, hogy segítse a résztvevők eredményes beilleszkedését a fogadó környezetbe, és hogy kapcsolattartási lehetőségként szolgáljon a résztvevők számára a folyamatos segítségnyújtás érdekében.

8. Elismerés

Amennyiben a külföldön tanulmányokkal vagy munkával eltöltött idő formális tanulmányi vagy képzési program szerves részét képezi, ezt a tényt a tanulmányi tervben rögzíteni kell, és segítséget kell nyújtani a résztvevőknek az elismerés és a hitelesítés megkönnyítése érdekében. A küldő szervezetnek a tanulmányi tervben el kell ismernie a mobilitás valamennyi sikeres szakaszát. A mobilitás egyéb típusai esetében – különös tekintettel az informális oktatási és képzési kontextusban megvalósuló külföldi tartózkodásra – megfelelő dokumentumot kell kiállítani, hogy a résztvevő kielégítő és hittel érdemlő módon igazolni tudja aktív részvételét és tanulmányi eredményeit. Ebben az összefüggésben támogatni kell az Europass⁽¹⁾ alkalmazását.

9. Visszailleszkedés és értékelés

A származási országba visszatérve – különösen hosszú távú tartózkodás után – a résztvevőknek tanácsot kell adni arra nézve, hogyan hasznosítsák a tartózkodásuk alatt szerzett képességeket és készségeket. Szükség esetén a hosszú külföldi tartózkodás után hazatérők számára megfelelő segítséget kell nyújtani hazájuk társadalmi, oktatási és szakmai környezetébe történő visszailleszkedésükhöz. A résztvevőknek – a felelős intézményekkel közösen – gondosan értékelniük kell a szerzett tapasztalatokat, hogy meg tudják állapítani, elérték-e a tanulmányi tervben kitűzött célokat.

10. Kötelezettségvállalások és kötelezettségek

A minőségi kritériumokból eredő kötelezettségekről a küldő és a fogadó szervezeteknek, valamint a résztvevőknek meg kell állapodniuk. Lehetőség szerint írásos formában kell megerősíteni őket, hogy minden érintett számára egyértelműek legyenek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. december 15-i 2241/2004/EK határozata a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) (HL L 390., 2004.12.31., 6. o.).

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2006. december 18.)

az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról

(2006/962/EK)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A lisszaboni Európai Tanács (2000. március 23-24.) arra a következtetésre jutott, hogy egy európai keretrendszernek kell meghatároznia az egész életen át tartó tanulás révén biztosítandó új alapvető készségeket, amelyek kulcsfontosságú intézkedések Európa globalizációra és a tudásalapú gazdaság irányába történő elmozdulásra adott válaszában, valamint hangsúlyozta, hogy Európa fő tőkét az emberek képezik. Azóta ezeket a következtetéseket rendszeresen megismételték; többek között a brüsszeli Európai Tanács (2003. március 20-21. és 2005. március 22-23.) tett így, valamint szerepel a 2005-ben jóváhagyott, újraindított lisszaboni stratégiában is.
- (2) A 2001. március 23-24-i stockholmi és a 2002. március 15-16-i barcelonai Európai Tanács támogatta az európai oktatási és képzési rendszerek konkrét jövőbeli célkitűzéseinek és a munkaprogramnak (az Oktatás és képzés 2010 munkaprogram) 2010-ig történő megvalósítását. E célkitűzések magukban foglalják a tudástársadalomban szükséges készségek fejlesztését, továbbá a nyelvtanulás előmozdításának, a vállalkozások fejlesztésének sajátos célkitűzéseit, valamint az oktatás európai dimenziója erősítésének általános igényét.
- (3) „Az egész életen át tartó tanulás európai térségének megvalósításáról” szóló bizottsági közlemény és az azt követő, az egész életen át tartó tanulásról szóló, 2002. június 27-i tanácsi állásfoglalás ⁽⁴⁾ prioritásként határozta meg „az új alapvető készségekre” vonatkozó rendelkezéseket, és hangsúlyozta, hogy az egész életen át tartó tanuláshoz magában kell foglalnia az óvodáskortól a nyugdíjba vonulás utáni évekig tartó tanulást.
- (4) A Közösség foglalkoztatás terén elért teljesítményének javításával összefüggésben a brüsszeli Európai Tanács (2003. március és 2003. december) hangsúlyozta annak

szükségességét, hogy oly módon kell fejleszteni az egész életen át tartó tanulást, hogy különös hangsúlyt kapjanak a munkanélküli és inaktív személyeket érintő tényleges és megelőző jellegű intézkedések. Ez a foglalkoztatási munkacsoport azon jelentésére épül, amely kiemelte az arra irányuló igényt, hogy az emberek képesek legyenek alkalmazkodni a változáshoz, valamint hangsúlyozta az emberek munkaerő-piaci integrációjának fontosságát és az egész életen át tartó tanulás kulcsfontosságú szerepét.

- (5) 2003 májusában a Tanács európai referenciaszinteket („referenciaértékek”) fogadott el, kifejezve ezáltal az európai átlagteljesítmény mérhető javítása iránti elkötelezettségét. Ezek a referenciaszintek magukban foglalják az olvasási, írási és szövegértési készséget, a korai iskolaelhagyást, a felső középfokú végzettség megszerzését és a felnőttek egész életen át tartó tanulásban való részvételét és szorosan kötődnek a kulcskompetenciák fejlesztéséhez.
- (6) A Tanács 2004 novemberében elfogadott, az oktatás szélesebb körű szerepéről szóló jelentése kiemelte, hogy az oktatás hozzájárul a közös kulturális háttér megőrzéséhez és megújításához a társadalomban, valamint az alapvető társadalmi és állampolgári értékek, mint például az állampolgárság, az egyenlőség, a tolerancia és a tisztelet elsajátításához, és különösen fontos egy olyan időszakban, amikor valamennyi tagállam szembesül azzal a kérdéssel, hogyan is kezelje a növekvő társadalmi és kulturális sokféleséget. Ezenfelül a társadalmi kohézió megerősítésében az oktatás szerepének fontos részét képezi a munkába állás és a munkahely megtartásának lehetővé tétele az emberek számára.
- (7) Az oktatás és képzés lisszaboni célkitűzései terén megvalósult fejlődésről szóló, a Bizottság által 2005-ben elfogadott jelentés rámutatott, hogy nem történt előrelépést sem a 15 éves korúak körében a gyenge olvasási, írási, szövegértési készséggel rendelkezők arányának csökkentése, sem pedig a felső középfokú végzettséggel rendelkezők arányának növelése terén. Némi előrelépés volt tapasztalható a korai iskolaelhagyás csökkentése terén, de az előrehaladás jelenlegi mértéke mellett nem fogjuk elérni a 2003 májusában tartott Tanács által elfogadott 2010-es referenciaszinteket. A felnőttek részvétele a tanulásban nem növekszik elég gyorsan ahhoz, hogy elérjük a 2010-es referenciaszintet, és az adatok azt mutatják, hogy az alacsony képzettségű emberek esetében kevésbé valószínű, hogy további képzésben vesznek részt.
- (8) Az európai társadalmi partnerek által 2002 márciusában elfogadott, a kompetenciák és képesítések egész életen át tartó fejlesztését szolgáló fellépések keretszabálya hangsúlyozta, hogy a vállalkozásoknak egyre gyorsabban kell strukturáikat a változásokhoz igazítaniuk, ha versenyképesek akarnak maradni. A fokozott csapatmunka, a hierarchia csökkentése, a felelősség átruházása és a sokféle

⁽¹⁾ HL C 195., 2006.8.18.,109. o.

⁽²⁾ HL C 229., 2006.9.22., 21. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. szeptember 26-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. december 18-i határozata.

⁽⁴⁾ HL C 163., 2002.7.9., 1. o.

feladat ellátására irányuló fokozódó igény vezet a tanuló szervezetek fejlődéséhez. E tekintetben a szervezetek azon képessége, hogy a kompetenciákat azonosítani, mobilizálni és elismerni képesek, valamint fejlesztésüket valamennyi alkalmazottuk számára ösztönözni tudják, képezi az alapját az új versenyképes stratégiáknak.

- (9) A szakoktatásról és szakképzésről szóló 2004-es maastrichti tanulmány jelentős szakadékról számol be az új állásokhoz megkövetelt és az európai munkaerő által elért végzettségi szintek között. E tanulmány szerint az európai munkaerő több mint egyharmada (80 millió fő) alacsonyan képzett, míg becslések szerint 2010-re az új állások majdnem 50 %-a követel majd meg felsőfokú végzettséget, épphogy 40 % alatt lesz a felső középiskolai osztályok elvégzését igénylő állások aránya, és csak körülbelül 15 %-uk lesz elérhető az alapfokú végzettségük számára.
- (10) A 2004-ben elfogadott, az Oktatás és képzés 2010 munkaprogramról szóló közös tanácsi/bizottsági jelentés megerősítette az arra irányuló igényt, hogy a tagállamok egész életen át tartó tanulási stratégiái részeként minden polgárt fel kell vértézni a számára szükséges kompetenciákkal. A reform ösztönzése és elősegítése érdekében a jelentés közös európai referenciák és elvek kidolgozását javasolja, és prioritást nyújt a kulcskompetenciák keretének.
- (11) Az Európai Ifjúsági Paktum, amely a brüsszeli Európai Tanács (2005. március 22-23.) következtetéseinek mellékletét képezi, hangsúlyozta az alapképességek fejlesztése bátorításának szükségességét.
- (12) Annak szükségessége, hogy a fiatalokat felvértezzük a szükséges kulcskompetenciákkal, valamint az oktatásban szerzett tudásszint fejlesztése integráns részét képezi a 2005 júniusi Európai Tanács által elfogadott, az „Integrált iránymutatások a növekedésért és foglalkoztatásért 2005-2008” című dokumentumnak. A foglalkoztatási iránymutatások a kompetenciákat érintő új követelményekre adott válaszként különösen az oktatási és képzési rendszerek kiigazítására szólítanak fel, a szakmai igényeknek és kulcskompetenciáknak a tagállamok reformprogramjai részét képező helyesebb azonosítása révén. A foglalkoztatási iránymutatások ezen kívül előírják a nemek közötti egyenlőség biztosítását valamennyi fellépés keretében, valamint azt, hogy az Európai Unióban el kell érni a 70 %-os átlagos, illetve a nők körében a 60 %-os foglalkoztatottságot.
- (13) Ezen ajánlásnak azáltal kell hozzájárulnia az európai társadalom új szükségleteihez igazodó, a jövő-orientált, minőségi oktatás és képzés fejlesztéséhez, hogy támogatja és kiegészíti a tagállamok annak biztosítására irányuló fellépéseit, hogy az alapoktatási és szakképzési rendszerek minden fiatal számára eszközöket kínáljanak kulcskompetenciáik olyan szintre való fejlesztéséhez, amely felvértezi őket a felnőttkorra, és amely alapot teremt a további tanulásra és a munkába állásra, valamint hogy ezek a felnőttek kompetenciáikat fejleszteni és frissíteni tudják koherens és átfogó egész életen át tartó tanulási szolgáltatások biztosítása révén. Ezen ajánlásnak a kulcskompetenciák közös európai referenciakeretét kell biztosítania a politikák alkotói, az oktatást és képzést nyújtók, a szociális

partnerek, a munkáltatók és maguk a tanulók számára, annak érdekében, hogy ezáltal segítse elő a nemzeti reformokat, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti információcserét az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram keretein belül a közösen megállapított európai referenciaszintek elérése érdekében. Továbbá az ajánlás támogatja a többi kapcsolódó politikát is, mint például a foglalkoztatási és szociálpolitikát és a fiatalokat érintő többi politikát.

- (14) Mivel ezen ajánlás céljait, nevezetesen, hogy olyan közös referenciapont megteremtésével támogassa és egészítse ki a tagállamok fellépéseit, amely ösztönzi és megkönnyíti a nemzeti reformokat és a tagállamok közötti további együttműködést, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani és ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az ajánlás nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket és ezen ajánlás végrehajtását meghagyja a tagállamok számára,

AJÁNLJA, HOGY:

a tagállamok fejlesszék a kulcsfontosságú kompetenciák mindenki számára való biztosítását az egész életen át tartó tanulási stratégiáik részeként, ideértve az általános írástudás elérésére vonatkozó stratégiát is, valamint ennek érdekében használják referencia-eszközként a mellékelt „Kulcskompetenciák az egész életen át tartó tanúláshoz – Európai referenciakeret”-et (a továbbiakban: referenciakeret), annak érdekében, hogy:

1. biztosítsák, hogy az alapoktatás és szakképzés valamennyi fiatal számára felkínálja azokat az eszközöket, amelyekkel a kulcskompetenciákat olyan szintre fejleszthetik, amely felkészíti őket a felnőttkorra, és amely a további tanulás és a munkába állás alapját képezi;
2. biztosítsák megfelelő intézkedéseket meghozását azon fiatalok érdekében, akiknek személyes, szociális, kulturális vagy gazdasági körülményeik miatti oktatási hátrányuk révén különleges támogatásra van szükségük ahhoz, hogy tanulási képességeiket kiaknázhassák;
3. a felnőttek egész életük során képesek legyenek kulcskompetenciáik fejlesztésére és frissítésére, és különös figyelmet fordítsanak azokra a célcsoportokra, amelyeket a nemzeti, regionális és/vagy helyi vonatkozásban prioritásként határoztak meg, például a képességeik frissítésére szoruló személyekre;
4. megfelelő infrastruktúrák álljanak rendelkezésre a felnőttek folyamatos oktatására és képzésére, beleértve a tanárokat és oktatókat, az elismerési és értékelési eljárásokat, az egész életen át tartó tanúláshoz és a munkapiachoz való egyenlő hozzáférést biztosító intézkedéseket, illetve a tanulók olyan támogatását, amely figyelembe veszi a felnőttek eltérő igényeit és kompetenciáit;
5. biztosítsák az egyes polgárok számára elérhető felnőttoktatási és –képzési lehetőségek koherenciáját a foglalkoztatáspolitikához, valamint a szociális, kulturális és innovációs politikához és a fiatalokat érintő egyéb politikákhoz való

szoros kapcsolatok és a társadalmi partnerekkel és más érdekelttekkel folytatott együttműködés révén;

TUDOMÁSUL VESZI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY:

1. hozzájárul a tagállamok oktatási és képzési rendszereinek fejlesztésére és az ezen ajánlás végrehajtására és terjesztésére irányuló erőfeszítéseihez, beleértve referenciakeret referenciaként történő felhasználását az egymástól tanulás és a jó gyakorlatok cseréjének megkönnyítésére, valamint az Oktatás és képzés 2010 munkaprogram megvalósítása során elért eredményekről szóló kétéves jelentés elkészítéséhez és az elért eredmények nyomonkövetéséhez;
2. a referenciakeretet referenciaként alkalmazza a közösségi oktatási és képzési programok végrehajtása során, és biztosítja ezen programok kulcskompetenciák segítségével történő elsajátításának előmozdítását;
3. elősegíti a referenciakeret szélesebb körű alkalmazását a kapcsolódó közösségi politikákban és különösen a

foglalkoztatási, ifjúsági, kulturális és szociális politika végrehajtásában, valamint további kapcsolatokat alakít a társadalmi partnerekkel és más olyan szervezetekkel, amelyek ezen a téren tevékenykednek;

4. felülvizsgálja a referenciakeret hatását az Oktatás és képzés 2010 munkaprogrammal összefüggésben, és 2010. december 18. jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szerzett tapasztalatokról és a jövőt érintő következtetésekről.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

J.-E. ENESTAM

MELLÉKLET

KULCSKOMPETENCIÁK AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSHOZ – EURÓPAI REFERENCIAKERET**Háttér és célkitűzések**

Mivel a globalizáció újabb és újabb kihívásokkal szembesíti az Európai Uniót, minden polgárnak széles körű kulcskompetenciákra lesz szüksége ahhoz, hogy rugalmasan alkalmazkodjon a gyorsan változó és rendkívüli mértékben összefonódó világhoz.

Az oktatás kettős, társadalmi és gazdasági, szerepéből adódóan kulcsfontosságú szerepet játszik annak biztosításában, hogy az európai polgárok elsajátítsák az ezekhez a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz szükséges kulcskompetenciákat.

Az oktatásnak, az egyéni kompetenciák különbözőségére építve mindenekelőtt meg kell felelnie a tanulók eltérő szükségleteinek, mégpedig azáltal, hogy esélyegyenlőséget és hozzáférést biztosítanak azoknak a csoportoknak, amelyeknek a személyes, szociális, kulturális és gazdasági körülményekre visszavezethető oktatásbeli hátrányuk miatt különösen szükségük van a támogatásra ahhoz, hogy kiteljesíthessék az oktatásukban rejlő potenciált. Az ilyen csoportokra jelentenek példát a gyenge alapkészségekkel, különösen a gyenge olvasási, írási és szövegértési készséggel rendelkező emberek, a korai iskolaelhagyók, a tartós munkanélküliek, a hosszú ideig tartó távollét után a munkába visszatérők, az idősebbek, a bevándorlók és a fogyatékkal élők.

Ebben az összefüggésben a referenciakeret fő célkitűzései a következők:

1. a tudásalapú társadalomban való személyes önmegvalósításhoz, az aktív állampolgári részvételhez, a társadalmi kohézióhoz és a foglalkoztathatósághoz szükséges kulcskompetenciák azonosítása és meghatározása;
2. a tagállamok munkájának támogatása annak biztosítása terén, hogy az alapoktatás és szakképzés végére a fiatalok olyan szintre fejlesszék kulcskompetenciáikat, amely felvértezi őket a felnőttkorra, valamint amely alapját képezi a további tanulásnak és a munkába állásnak, valamint, hogy ezek a felnőttek képesek legyenek e kompetenciáikat egész életük során fejleszteni és frissíteni;
3. európai szintű referenciaeszköz biztosítása a politikai döntéshozók, az oktatási szolgáltatást nyújtók, a munkáltatók és maguk a tanulók számára, hogy elősegítsék a közösen megállapított célokra irányuló nemzeti és európai szintű erőfeszítéseket;
4. a további fellépések keretének biztosítása közösségi szinten, mind az Oktatás és képzés 2010 munkaprogram, mind pedig a közösségi oktatási és képzési programok keretein belül.

Kulcskompetenciák

A kompetenciákat itt az adott helyzetben megfelelő ismeretek, készségek és attitűdök ötvözeteként határoztuk meg. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív polgársághoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztatáshoz.

E referenciakeret a következő kulcskompetenciákat határozza meg:

1. Az anyanyelven folytatott kommunikáció;
2. Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció;
3. Matematikai kompetencia és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén;
4. Digitális kompetencia;
5. A tanulás elsajátítása;
6. Szociális és állampolgári kompetenciák;
7. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, valamint
8. Kulturális tudatosság és kifejezőképeség.

Valamennyi kulcskompetenciát egyformán fontosnak kell tekinteni, hiszen mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez a tudásalapú társadalomban. Sok kompetencia részben fedi egymást és egymásba fonódik: az egyik területhez elengedhetetlenül szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Az alapkészségek megléte a nyelv, az írás,

olvasás, számolás, valamint az információs és kommunikációs technológiák (IKT) terén elengedhetetlen alapja a tanulásnak, míg a tanulás elsajátítása támogatást nyújt minden tanulási tevékenység számára. Számos olyan téma van, amely a referenciakeret egészében alkalmazásra kerül: a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezés, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek konstruktív kezelése szerepet játszik mind a nyolc kulcskompetencia esetében.

1. Az anyanyelven folytatott kommunikáció ⁽¹⁾

Fogalom meghatározás:

az anyanyelven folytatott kommunikáció annak képessége, hogy az egyén koncepciókat, gondolatokat, érzéseket, tényeket és véleményeket tud kifejezni és értelmezni szóban és írásban egyaránt (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), valamint hogy nyelviileg helyes és kreatív módon kapcsolódik be a társadalmi és kulturális tevékenységek teljes körébe; az oktatásba és képzésbe, a munkába, a családi életbe és a szabadidős tevékenységekbe.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

A kommunikációs kompetencia az anyanyelv elsajátításából következik, ami természeténél fogva kapcsolódik az egyén azon kognitív képességének fejlődéséhez, hogy a világot értelmezi és másokhoz viszonyul. Az anyanyelven folytatott kommunikáció megköveteli az egyéntől, hogy rendelkezzen a szókincs, a funkcionális nyelvtan és a nyelvi funkciók ismeretével. Ez magában foglalja a verbális kapcsolattartás fő típusait, az irodalmi és nem irodalmi stílusok körét, a különféle nyelvi stílusok és regiszterek fő sajátosságait, és a nyelv és a kommunikáció változását különféle helyzetekben.

Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy mind szóban, mind írásban kommunikálni tudjon különféle kommunikációs helyzetekben, és hogy figyelemmel kísérje és a helyzet követelményeihez igazítsa kommunikációját. Ez a kompetencia magában foglalja tovább azt, hogy az egyén különféle típusú szövegeket meg tud különböztetni és fel tud használni, információt tud keresni, összegyűjteni és feldolgozni, segédeszközöket alkalmazni, szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon, meggyőzően tudja megfogalmazni és kifejezni.

Az anyanyelven folytatott kommunikáció irányában megnyilvánuló pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való hajlamot, az esztétikai minőség tiszteletét és az erre irányuló törekvést, valamint a másokkal fennálló kapcsolat iránti érdeklődést. Ehhez szükséges a nyelv másokra gyakorolt hatásának tudatosítása és a nyelv pozitív és társadalmilag felelős módon való értése és használata.

2. Idegen nyelveken folytatott kommunikáció ⁽²⁾

Fogalom meghatározás:

az idegen nyelveken folytatott kommunikáció az anyanyelven folytatott kommunikáció túlnyomó részben azonos készségeivel jellemezhető: a koncepciók, a gondolatok, érzések tények és vélemények megértésének, kifejezésének és értelmezésének szóban és írásban történő képességén alapul (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség) a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – az oktatásban és a képzésben, a munkában, a családi életben és szabadidős tevékenységek során – az egyén kívánalmainak és szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció továbbá olyan készségeket igényel, mint például a közvetítés és az interkulturális megértés. Az egyén nyelvtudásának szintje változó lehet a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az eltérő nyelvek és az egyén társadalmi és kulturális háttere, környezete és igényei és/vagy érdeklődése tekintetében.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

Az idegen nyelvek ismerete a szókincs és a funkcionális nyelvtan ismeretét, valamint a verbális kapcsolat és a nyelv szintjeinek fő típusaira való rálátást követeli meg. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonzatának és változatosságának ismerete.

⁽¹⁾ Az európai multikulturális és többnyelvű társadalmakban elismert tény, hogy az anyanyelv esetleg nem minden esetben a tagállam hivatalos nyelve, és hogy a hivatalos nyelven való kommunikáció képessége előfeltétele az egyén teljes körű társadalmi részvételének. Egyes tagállamokban előfordulhat, hogy az anyanyelv csak egyike a hivatalos nyelveknek. Az ilyen esetekre alkalmazandó intézkedések az egyes tagállamok hatáskörébe tartoznak, különleges igényeiknek és körülményeiknek megfelelően.

⁽²⁾ Fontos annak felismerése, hogy sok európai él kétnyelvű vagy többnyelvű családban és közösségben, és lehet, hogy annak az országnak a nyelve, amelyben élnek, nem az anyanyelvük. E csoportok esetében lehet, hogy ez a kompetencia inkább hivatalos nyelvre, mint idegen nyelvre utal. E kompetenciának az integrációjuk érdekében történő fejlesztésére irányuló igényük, motivációjuk és társadalmi és/vagy gazdasági okaik különbözni fognak például azokétól, akik utazás vagy munka céljára tanulnak idegen nyelvet. Az ilyen esetek kezelését célzó és a meghatározást ennek megfelelően alkalmazó intézkedések az egyes tagállamok hatáskörébe tartoznak sajátos igényeikkel és körülményeikkel összhangban.

Az idegen nyelven folytatott kommunikációhoz elengedhetetlen készségek magukban foglalják a szóbeli üzenetek megértésének, a beszélgetések kezdeményezésének, folytatásának és lezárásának, valamint az egyén igényeinek megfelelő szövegek olvasásának, megértésének és előállításának képességét. Az egyének továbbá képesnek kell lenni a segédeszközök megfelelő használatára, és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretek között történő tanulására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletét, és a nyelvek és az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

3. Matematikai kompetenciák és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén

Fogalom meghatározás:

- A. A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége a mindennapok problémáinak megoldása érdekében. A magabiztos számolni tudásra alapozva a hangsúly a folyamaton és a tevékenységen, valamint a tudáson van. A matematikai kompetencia, különböző szinteken magában foglalja a matematikai gondolkodásmód alkalmazásának képességét és az erre irányuló hajlamot (logikus és térbeli gondolkodás), valamint az ilyen jellegű megjelenítést (képletek, modellek, szerkezetek, grafikonok, táblázatok).
- B. A természettudományi kompetencia arra a képességre és hajlandóságra utal, hogy az alkalmazott tudást és módszertant a természeti világ magyarázatához használjuk annak érdekében, hogy problémákat ismerjünk fel, és bizonyítékokra alapozott következtetéseket vonjunk le. A műszaki tudományok terén meglévő kompetenciát úgy tekintik, mint e tudásnak és módszertannak az érzékelt emberi akaratra vagy szükségletekre válaszként adott alkalmazását. A természettudományi és technológiai kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység által okozott változások megértését és az egyes polgár felelősségét.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

- A. A matematika terén szükséges ismeret magában foglalja a számok, a mértékek és szerkezetek, az alpműveletek és az alapvető matematikai megjelenítési formák alapos ismeretét, a matematikai fogalmak és koncepciók és azon kérdések létének ismeretét, amelyekre a matematika válasszal szolgálhat.

Az egyének rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat a mindennapok során, otthon és a munkahelyen, valamint hogy követni és értékelni tudja az érvek láncolatát. Az egyének képesnek kell lenni arra, hogy matematikai úton indokoljon, megértse a matematikai bizonyítást és a matematika nyelvén kommunikáljon, valamint hogy megfelelő segédeszközöket alkalmazzon.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok okát és azok érvényességét keressük.

- B. A műszaki és természettudományok terén szükséges ismeret magában foglalja a természeti világ alapelveit, az alapvető tudományos koncepciókat, elveket és módszereket, technológiát és technológiai termékeket és folyamatokat, valamint a tudomány és a technológia természeti világra gyakorolt hatásának megértését. Ennek eredményeképpen ezeknek a kompetenciáknak lehetővé kell tenniük, hogy az egyének jobban megértsék a tudományos elméletek, alkalmazások és a technológia társadalmi előnyeit, korlátozásait és kockázatait nagy vonalakban (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatban).

A készségek magukban foglalják annak képességét, hogy technológiai eszközöket és gépeket, valamint tudományos adatokat alkalmazzunk és módosítsunk annak érdekében, hogy elérjünk egy célt vagy bizonyítékokra alapozott döntést hozzunk vagy végkövetkeztetésre jussunk. Az egyének továbbá képesnek kell lenni arra, hogy felismerje a tudományos kutatás alapvető jellemzőit és közölni kell tudnia a hozzájuk vezető következtetéseket és indoklást.

A kompetencia magában foglalja a kritikus értékelés és kíváncsiság attitűdjét, az etikai kérdések iránti érdeklődést és a biztonság és fenntarthatóság iránti egyforma tiszteletet – különösen a tudományos és technológiai fejlődés tekintetében az önmagunkkal, családunkkal, közösségünkkel és a globális problémákkal kapcsolatban.

4. Digitális kompetencia

Fogalom meghatározás:

a digitális kompetencia magában foglalja az információs társadalmi technológiák (IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén. Ez az IKT terén meglévő alapvető készségeken alapul: számítógép használata információ visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje céljából, valamint a kommunikáció és az együttműködő hálózatokban való részvétel céljából az interneten keresztül.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

A digitális kompetencia megköveteli a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek alapos értését és ismeretét a mindennapokban: személyes és társadalmi életünkben és a munkában. Magában foglalja a fő számítógépes alkalmazásokat, mint például a szövegszerkesztést, adattáblázatokat, adatbázisokat, információtárolást és -kezelést, valamint az internet által kínált lehetőségek és esetleges veszélyek megértését és az elektronikus média útján történő kommunikációt (e-mail, hálózati eszközök) a munka, a szabadidő, az információ megosztása és az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és kutatás számára. Az egyénnek továbbá értenie kell, hogyan támogathatja az IST a kreativitást és innovációt, és tudatában kell lennie az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körülötti problémáknak és az IST interaktív használatához tartozó jogi és etikai elveknek.

A szükséges készségek magukban foglalják: az információ megkeresésének, összegyűjtésének és feldolgozásának képességét és kritikus és szisztematikus alkalmazását, értékelve a fontosságát és megkülönböztetve a valóst a virtuálistól a kapcsolatok felismerése során. Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy eszközöket tudjon alkalmazni komplex információ előállítására, bemutatására és megértésére, és képesnek kell lennie az internetalapú szolgáltatások elérésére, a velük való kutatásra és használatukra. Az egyénnek képesnek kell továbbá lennie az IST alkalmazására a kritikus gondolkodás, kreativitás és innováció támogatása érdekében.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöt követel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata tekintetében. Ezt a kompetenciát támogatja továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel iránti érdeklődés.

5. A tanulás elsajátítása

Fogalom meghatározás:

a tanulás elsajátítása az a képesség, amellyel az egyén a tanulásra törekszik és azzal foglalkozik, megszervezi saját tanulását, beleértve az idővel és információval való hatékony gazdálkodást is, mind az egyéni, mind a csoportos tanulás során. Ez a kompetencia magában foglalja az egyén tanulási folyamatának és szükségleteinek ismeretét, az elérhető lehetőségek felismerését, és az akadályok megszüntetésének képességét az eredményes tanulás érdekében. Ez a kompetencia az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A tanulás elsajátítása rávezeti a tanulót, hogy az előzetesen tanultakra és élettapasztalatára építsen annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudja használni és alkalmazni: otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció és a magabiztosság elengedhetetlen az egyén kompetenciái tekintetében.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

Míg a tanulás az egyes munka- vagy karrierbeli célok felé mutat, az egyénnek ismernie kell a szükséges kompetenciákat, ismereteket, készségeket és képesítéseket. Mindenesetre, a tanulás elsajátítása megköveteli az egyéntől, hogy ismerje és értse a számára előnyös tanulási stratégiákat, készségei és szakképzése erős és gyenge pontjait, valamint hogy képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket és útmutatást és/vagy támogatást.

A tanulás elsajátításának készsége először is megköveteli az olyan alapvető készségek elsajátítását, mint az írás, az olvasás, a számolás és az IKT készségek, amelyekre a további tanúláshoz van szükség. Ezen készségekre építve az egyénnek képesnek kell lennie az új tudás és készség elérésére, megszerzésére, feldolgozására és asszimilálására. Ez az egyén tanulási, karrier- és munkabeli mintáinak hatékony kezelését követeli meg, és különösen azt a képességet, hogy rendületlenül kitartson a tanulás mellett, hogy huzamosabb időn keresztül tudja figyelmét összpontosítani, valamint hogy kritikusan mérlegelje a tanulás szándékát és célját. Az egyénnek tudnia kell időt szánni az önálló és önfegyelmel folytatott tanulásra, de a tanulási folyamat részeként képesnek kell lennie a másokkal végzett munkára is – élvezve a heterogén csoport előnyeit –, és meg kell tudni osztania másokkal, amit megtanult. Az egyénnek képesnek kell lennie saját tanulásának megszervezésére, munkájának értékelésére, valamint tanács, információ és támogatás kérésére, ha szükséges.

A pozitív attitűd magában foglalja azt a motivációt és magabiztosságot, amely az egész életen át ösztönöz és sikerre visz a tanulás terén. A problémamegoldó attitűd egyaránt támogatja a tanulást és az egyén azon képességét, hogy akadályokat szüntessen meg és változásokat kezeljen. Annak vágya, hogy az előzetesen tanultakat és az élettapasztalatokat alkalmazzuk, valamint a tanulás lehetőségének keresésére és a tanulásnak az élet minden területén való alkalmazására irányuló kíváncsiság a pozitív attitűd elengedhetetlen eleme.

6. Szociális és állampolgári kompetencia

Fogalom meghatározás:

ezek magukban foglalják a személyi, interperszonális és interkulturális kompetenciákat és meghatározzák a viselkedés minden olyan formáját, amely arra teszi képessé az egyént, hogy hatékony és építő módon vegyen részt a társadalmi és szakmai életben, különösen az egyre sokfélebb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat tudjon megoldani. Az állampolgári kompetencia felvértezi az egyént, hogy teljes körben részt tudjon venni a közügyekben, alapozva a társadalmi és politikai koncepciókról és struktúrákról meglévő tudására, és arra az elkötelezettségre, hogy aktívan és demokratikus módon vegyen mindezekben részt.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

- A. A szociális kompetencia kapcsolódik az egyéni és társadalmi jól-léthez, és megköveteli annak megértését, ahogyan az egyén saját ideális fizikai és mentális egészségét biztosítani tudja, ideértve ennek a maga és családja, illetve közvetlen társadalmi környezete számára szolgáló forrásként való felismerését, valamint annak ismeretét, ahogyan az egészséges életvitel mindehhez hozzá tud járulni. A sikeres interperszonális és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és a különféle társadalmakban és környezetben általánosan elfogadott magatartás megértése (pl. a munkahelyen). Az is ugyanennyire fontos, hogy tudatában legyünk az egyénnel, csoporttal, munkaszervezettel, nemek közti egyenlőséggel és megkülönböztetésmentességgel, társadalommal és kultúrával kapcsolatos alapvető koncepcióknak. Elengedhetetlen az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióinak, valamint annak megértése, ahogyan a nemzeti kulturális identitás kölcsönhatásba lép az európai identitással.

E kompetencia alapkészsége magában foglalja azt a képességet, hogy építő módon tudunk kommunikálni különféle környezetekben, toleranciát tudunk mutatni, különféle nézőpontokat tudunk kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tudunk tárgyalni és képesek vagyunk az együttérzésre. Az egyénnek képesnek kell lennie kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A kompetencia az együttműködés, a magabiztosság és az integritás attitűdjén alapul. Az egyénnek érdeklődni kell a társadalmi-gazdasági fejlemények és az interkulturális kommunikáció iránt, valamint értékelnie kell a sokféleséget és tisztelni kell másokat, valamint felkészültnek kell lennie az előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra egyaránt.

- B. Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az igazságosság, az egyenlőség, az állampolgárság és a polgári jogok fogalmának ismeretén alapul, beleértve azt is, ahogyan mindezek az Európai Unió alapjogi chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban kifejezésre jutnak, és ahogyan ezeket a különféle intézmények helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. Magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak ismeretét. Tudatosítani kell továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljait, értékeit és politikáit. Az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek ismerete, valamint a sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása Európában szintén létfontosságú.

A állampolgári kompetenciához kapcsolódó készségek arra a képességre vonatkoznak, hogy az egyén hatékonyan működik együtt másokkal a közügyekben, valamint szolidaritást és érdeklődést mutat a helyi és szélesebb közösséget érintő problémák megoldásában. Jelenti a közösségi vagy szomszédos tevékenységekben való részvételt és valamennyi, a helyitől a nemzeti és európai szintig megvalósuló döntéshozatal kritikus és alkotó elemzését és a bennük való részvételt, különösen szavazás útján.

A pozitív attitűd alapját az emberi jogok teljes körű tisztelete teremti meg, ideértve az egyenlőséget mint a demokráciának, a különféle vallási vagy etnikai csoportok értékrendszerei közötti különbségek tiszteletének és megértésének alapját. Ez magába foglalja azon érzés kimutatását, hogy valaki egy környékhez, országhoz, az EU-hoz, Európához és általában a világhoz tartozik, valamint hajlandóságot arra, hogy valamennyi szinten részt vegyen a demokratikus döntéshozatalban. Magába foglalja a felelősségérzetnek, valamint azon közös értékek megértésének és tiszteletben tartásának kimutatását, amelyek a közösségi kohézió biztosításához szükségesek, például a demokratikus elvek tiszteletben tartása. Az alkotó részvétel magában foglalja továbbá az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását, és az arra való készséget, hogy az egyén tisztelje mások értékeit és magánéletét.

7. Kezdeményező-készség és vállalkozói kompetencia

Fogalom meghatározás:

a kezdeményező-készség és vállalkozói kompetencia az egyén azon képességére utal, hogy elképzeléseit meg tudja valósítani. Ide tartozik a kreativitás, az innováció és a kockázatvállalás, valamint annak képessége, hogy az egyén célkitűzései érdekében terveket készít és visz véghez. Ez segíti az egyéneket – nemcsak a mindennapi életükben otthon és a társadalomban, hanem a munkahelyükön is – abban, hogy megértsék a munkájuk tágabb környezetét, és képessé teszi őket arra, hogy megragadják a lehetőségeket, valamint az olyan speciálisabb készségek és tudás alapját képezi, amelyre azoknak van szükségük, akik társadalmi vagy kereskedelmi tevékenységet hoznak létre, vagy ilyen tevékenységhez járulnak hozzá. Ez magában foglalja az etikai értékekkel kapcsolatos tudatosságot és ösztönzi a jó vezetési gyakorlatot.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

A szükséges tudás magában foglalja az elérhető lehetőségek felismerésének képességét a személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységek esetében, ideértve a „szélesebb palettát” érintő olyan kérdéseket, amelyek az emberek életének és munkájának hátterét biztosítják, mint például a gazdaság működésének átfogóbb megértése és azok a lehetőségek és kihívások, amelyek a munkaadóval vagy szervezettel szemben merülnek fel. Az egyénnek továbbá tudatában kell lennie a vállalkozások etikai helyzetének, és annak, ahogyan a jó érdekében fel lehet őket használni, például a tisztességes kereskedelem vagy a társadalmi célú vállalkozás révén.

A készségek a proaktív projektmenedzsmenthez (ideértve például a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés és a delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a beszámolás, az értékelés és rögzítés képességét), az eredményes képviselőhez és tárgyaláshoz és annak képességéhez kapcsolódnak, hogy egyénileg és csapatban együttműködve is képes legyen valaki dolgozni. Elengedhetetlen az egyén erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja.

A vállalkozói attitűdöt a kezdeményező-készség, a proaktivitás, a függetlenség és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Magában foglalja továbbá a célkitűzések elérését szolgáló motivációt és eltökéltséget, legyenek ezek személyes vagy másokkal közös célok vagy törekvések, beleértve a munkával kapcsolatosakat is.

8. Kulturális tudatosság és kifejezőkészség

Fogalom meghatározás:

elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerése a különböző művészeti ágakban kifejezési formákon keresztül, ideértve a zenét, az előadóművészetet, irodalmat és a képzőművészetet.

Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeret, készségek és attitűd:

A kulturális tudás magában foglalja a helyi, a nemzeti és az európai kulturális örökség, valamint világban elfoglalt helyük megértését. Ez magában foglalja a fő kulturális művek alapvető ismeretét, ideértve a népszerű kortárs kultúrát. Elengedhetetlenül fontos megérteni Európa és a világ más régiói kulturális és nyelvi sokféleségét, az ennek megőrzésére irányuló igényt, és az esztétikai tényezők jelentőségét a mindennapokban.

A készségek egyaránt kapcsolódnak a tisztelethez és a kifejezéshez: a művek és előadások tisztelete és élvezete, valamint a művészeti ágak/kifejezési formák sokfélesége révén megvalósuló önkifejezés, amely az egyén veleszületett képességeire épül. A készségek továbbá magukban foglalják annak képességét, hogy az egyén össze tudja kapcsolni saját kreatív és kifejező nézőpontját mások véleményével, valamint hogy fel tudja ismerni azokat a társadalmi és gazdasági lehetőségeket, amelyeket kulturális jellegű cselekvésben tud megvalósítani. A kulturális kifejeződés nélkülözhetetlen a kreatív képességek fejlesztésében, ami a különböző szakmai összefüggésekbe is átvihető.

A saját kultúra alapos megértése és az identitásérzés az alapja a kulturális kifejezés sokfélesége iránti nyitott attitűdnek és tiszteletnek. A pozitív megközelítés lefedi továbbá a kreativitást, és az arra való hajlamot, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén finomítsuk esztétikai befogadóképességünket.
